

jeví se nutným v přední řadě na ochranu strany hospodářsky slabší. Bývá jí zpravidla žena, odkázaná na alimony mužovy. Při dosavadních rozvodech sotva kdo pomýšlel na možnost rozluky. Přeměna rozvodu v rozluku nemá mít za následek, aby žena nevinná zbavena byla rázem alimentů, které jí aspoň částečně usnadňují život a chrání ji před mravním úpadkem. Příště bude arcí věcí manželů, aby již při rozvodech mysli na možné důsledky tohoto zákona. Došlo-li ke konečné úpravě majetkových poměrů stran již za platnosti rozlukového zákona, tu musila i žalobkyně mysliti na možné důsledky tohoto zákona, jmenovitě musila si býti vědoma, že pro ni předpis §u 19 zákona neplatí.

Čís. 3788.

Odvolací soud může z nenapadnutého obsahu spisů učiniti doplňující zjištění, třeba neúplnost vytýkal pouze odvolatel a nikoliv i jeho odpůrce.

Určitost záručního prohlášení.

Je-li rukojemství pomocným obchodem, nevyhledává se ku platnosti jeho písemné formy.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1924, Rv I 271/24.)

Žalobu na Josefa R-a o zaplacení dodaného piva opíral žalující erár o prohlášení žalovaného, jímž se zaručil za dluh svého bratra Františka R-a. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Doplniv zjištění prvního soudu, nedopustil se odvolací soud ničeho nezákonného, třeba že průvodního řízení neopakoval. Neboť, pravi-li § 498, odstavec první c. ř. s., že odvolací soud má při svém rozhodnutí vycházeti ze skutečností, ve spisech první stolice a v rozsudku prvního soudu zjištěných — pokud ovšem odvoláním nejsou napadeny — nemá to toho smyslu, který tomu přikládá dovolatel, že totiž odvolací soud budovati může jen na skutečnostech, jež zjištěny jsou v rozsudku prvního soudu na základě obsahu spisů, nikoli však na těch, jež sice z obsahu spisů zjistiti lze, jichž však první soud předmětem zjištění v rozsudku neučinil, úplně je pominuv, nýbrž naopak má to tento, dovolatelem napadený smysl, jak plyne z úmyslu zákonodárcova. Kdyby totiž odvolací soud nesměl sám potřebné, avšak prvním soudem opominuté zjištění učiniti, přes to, že k němu v obsahu spisů jest podklad a tento podklad odvoláním není napaden, musil by konati něco, co právě vzhledem k uvedeným předpokladům — skutečnostem, obsahem spisů doloženým a co do pravdivosti nenapadeným — úplně jest zbytečné: buď rozsudek zrušiti a formální zjištění prvnímu soudu uložit, nebo opakovati jednání a důkazy, provedené o skutečnostech, o něž jde. Zbytečností by to bylo proto, že by odvolací soud touto oklikou, řízení zdržující a zdražující,

došel právě zase jen výsledku, kterého dojítí může přímo, bez této okliky: k zjištění doložené a nenapadené skutečnosti. Spojky »a«, místo které dovolatel při tomto smyslu žádá spojku »neb«, užil tu zákon proto, že má na mysli případ, kdy k rozhodnutí věci nestačí samy o sobě ani skutečnosti, v rozsudku prvního soudu formálně zjištěné, ani skutečnosti, obsahem spisů potvrzené, ale v rozsudku prvního soudu mlčením pomínuté, a k rozhodnutí tedy třeba skutečností obojích, těch i těch, a nestačilo by, dovolati se jen těch neb oněch. Mýlným jest dále náhled dovolání, že odvolací soud z obsahu spisů doplňující zjištění učiniti nemůže, když neúplnost zjištění vytýkal pouze odvolatel, nikoliv i jeho odpůrce. § 498 odstavec první c. ř. s. nerozeznává a dle účelu může a má odvolací soud učiniti doplňující zjištění vždy, kdykoliv se toho ku správnému rozhodnutí věci vidí potřeba. Má-li se však zření ke skutečnostem, jež odvolací soud ze spisů zjistil, zjištění prvního soudu takto doplniv, nelze říci, že prohlášení žalovaného, jímž se zaručil za bratrův dluh, bylo neurčitým, neboť, zjištěno-li takto, že ředitel žalující strany se ptal, kdo je majitelem hostince, a žalovaný odpověděl, že on, že mu jde o to, by bratr měl živobytí, bratr že peníze do toho nemá a on, žalovaný, že za to ručí, že se bude správně platit, nemůže býti pochyby, že, když žalovaný, jehož bratr provozoval v domě žalovaného hostinskou živnost a odbíral pivo od žalující strany, dle zjištění nižších soudů potom na dotaz ředitele, zda oba — totiž žalovaný a jeho bratr — za všechno ručí, odpověděl přisvědčivě, vztahovalo se to na dluh za pivo, jež bratr jeho od žalující strany na dluh odbíral. Nelze se brániti §em 869 obč. zák., jak dovolání činí, a to nejen co se týče předmětu, nýbrž ani co se týče výše dluhu a doby ručení. Neboť co se týče výše, nemohla tato ani býti jmenována, protože právě dle povahy věci byla neurčitou, závisejíc od množství odebraného a nezaplaceného piva, jehož množství řídilo se právě dočasnou prosperitou bratrova podniku, a bylo by přišlo na určitou sumu jen, kdyby bylo šlo o limitování závazku ručení, o což však žalovaný se nepokusil. Posouditi aspoň přibližně, jaké výše může závazek jeho dosáhnouti, bylo jeho věcí, bylo tedy také jeho věcí, informovati se o okolnostech, podle nichž by tu výši posouditi mohl, i jsou proto vývody dovolání, vztahující se na úsudek odvolacího soudu, že žalovaný přibližně sumu odhadnouti mohl, bezpředmětny. A co se týče doby, byla to, když ani určitá lhůta ani určité období nejmenováno a s žádné strany nevymíněno, podle povahy věci na první pohled záruka na dobu hostincování bratrova v domě žalovaného. Ovšem odvolací soud vykládá záruční slib žalovaného příznivěji pro něho, řka, že žalovaný mohl kdykoli prohlásiti, že za další odebírký piva neručí, t. j. že mohl záruční slib pro budoucnost odvolati. Avšak netřeba rozbírat, zda v obsahu celého případu jest dostatečný podklad pro takovýto výklad smlouvy záruční, neboť pro tento spor jest nerozhodno, jaký dosah smlouva ta co do času měla, neboť ať se přistoupí na výklad ten nebo onen, podmínky pomínutí záručního závazku netvrdí se ani pro ten ani pro onen případ; netvrdí se ani odvolání záručního slibu ani bratrovo vzdání se hostinské živnosti v domě žalovaného. Pravda, že odvolací soud praví: že šlo o opatření úvěru pro bratra žalovaného,

avšak to praví jako svůj úsudek ze skutečností, jím samým zjištěných, a není to tedy zjištění, i jest bezpředmětno vše, co se na to ve vývodech dovolání váže. Zbývá jen otázka, zda k platnosti záručního slibu bylo třeba písemné formy (§ 1346 n. zn. obč. zák.), a zda jím založen byl solidární závazek, což má zřejmě význam jen potud, zda může od žalovaného žádan býti celý dluh bratrův či jen poměrný díl (polovice). Netřeba se ani zabývat tím, zda jde o závazek pouze rukojemský, neboť i rukojemská smlouva byla tu vyňata z náležitosti písemní formy. Na straně žalujícího pivovaru šlo nesporně o obchod, neboť pivovar jest obchodníkem dle Šu 271 čís. 1 a 2 obch. zák. a smlouva rukojemská ve prospěch jeho pohledávky z dodávek piva byla tedy pomocným obchodem dle čl. 273 čís. 1 (274, 1) obch. zák., jest tedy dle čl. 277 obch. zák. užití předpisu čl. 317 obch. zák., jenž potřebu písemního sepsání pro obor obchodů vylučuje, i na žalovaného, a netřeba k platnosti jeho závazku písemnosti, nyní v Šu 1346 obč. zák. předepsané. Mýlným jest názor dovolání, že § tento jako pozdější derogoval starší normu čl. 317 obch. zák., přehlížíť ustanovení čl. 1 obch. zák., že normy obč. zákona přicházejí v obchodním právu na řadu teprv tehdy, když obchodní zákon žádného předpisu nemá, kdežto zde má, totiž právě v čl. 317. Solidárním však stal se závazek žalovaného následkem předpisu čl. 281 odstavec druhý obch. zák., dle něhož závazek rukojmě jest solidární, jde-li na straně dlužníka o obchodní dluh, dluh jeho bratra však byl obchodním, neboť odběr piva byl obchodem dle čl. 271 čís. 1 obch. zák.

Čís. 3789.

O tom, zda může býti vinkulována vkladní knížka banky, i když není v rukou toho, na čí jméno zní a kdo přes to žádá o vinkulaci, rozhodují stanovy banky. Byla-li vkladní knížka papírem, majiteli svědčícím, nemá takto provedená vinkulace právního účinku. Stala-li se však vinkulace účinnou, vyžaduje vlastnický převod vkladní knížky postupní listiny dle Šu 1393 obč. zák.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1924, Rv I 325/24.)

Žalobce složil u žalované banky na vkladní knížku čís. 868 dne 27. září 1921 bez hesla 25.000 Kč. Koncem září 1921 půjčil žalobce tuto vkladní knížku Rudolfu L-ovi, by sloužila jako bankovní záruka na zakoupení benzínu a oleje tímto Rudolfem L-em od fy Alois B. Žalobce přišel kolem 27. října 1921 do žalované banky a žádal úředníka banky, by na jeho vkladní knížku dal heslo, žalobce však knížky sebou neměl, pročež ho úředník banky vyzval, aby knížku předložil později a k žádosti žalobcově zatím zapsal při vkladu heslo »Legie«. Žalobce však knížky nepředložil. Koncem října nebo začátkem listopadu 1921 dostal se do bankovních místností žalované strany zřízenec fy Alois B. jménem K. s knížkou vkladní a se žádostí, by mu vklad byl vydán; poněvadž však hesla nevěděl, odepřel mu bankovní úředník výplatu, připojil však do vkladní knížky slovo »heslo« a knížku mu vrátil. Václav